Perkasose Nr. 3 ir 4 paimta įvairių I tūkstantmečio antrosios pusės–XV a. sluoksnių dirvožemio mėginių, skirtų žiedadulkių tyrimams.

Mindaugas Bertašius

Excavations in the Jesuit quarter (the courtyard of Perkūnas House), 1997

In 1997 south to Perkūnas House, in quarter No 8 of the Old Town of Kaunas IMR studied an area of 76 m^2 and revealed an up to 3,3 m thick habitation zone. In the habitation zone there were noted 8 horizons that can be ascribed to the middle of the 1st millennium–19th century. The findings included a fireplace and a pit with pottery dating to the middle of the 1st millennium, a big fireplace ornamented with rows of quadrangular impressions. In the habitation zone from late 14th–early 15th centuries there were observed 13 Lithuanian coins of the earliest period.

Eugenijus Butėnas

Žvalgomieji tyrinėjimai Vilniuje, L. Stuokos-Gucevičiaus gatvėje Nr. 1 ir 1[1]

1997 m. LII buvo atliekami žvalgomieji tyrinėjimai Vilniuje, L. Stuokos-Gucevičiaus g. Nr. 1 ir 1[1] (šalia skvero su B. Dauguviečio biustu). Tyrimų metu iškasti 6 šurfai, bendras jų plotas siekia 27,8 m^2. Įžemis pasiektas tik šurfuose Nr. 1–3 (1,2–2 m gylyje), o šurfuose Nr. 4–6 – 3–3,2 m gylyje. Šių žvalgomųjų tyrinėjimų tikslas buvo nustatyti kultūrinio sluoksnio sudėtį bei storį.

Kultūrinis sluoksnis yra užpiltas 40–70 cm storio žvyro, skaldos, smėlio sluoksniu, o ant viršaus suklotos gelžbetoninės plokštės, nes čia įrengta mašinų stovėjimo aikštelė.

Šurfuose daugiausia buvo surinkta buitinės keramikos bei koklių duženų. Dauguma keramikos šukių geros kokybės, plonasienės, žaliai, rudai glazūruotos. Kokliai su žalios spalvos glazūra. Šie radiniai datuojami

XVII–XVIII a. Įdomesnių radinių buvo aptikta šurfuose Nr. 4 ir 5. Tai molinė šviesiai pilkos spalvos pypkės galvutė, kurios šonai puošti augaliniu motyvu (žiedeliu su 6 lapeliais). Šurfe Nr. 5 buvo rasta viršutinė bato dalis be užkulnio.

Šurfuose Nr. 3–5 aptikta mūrinių sklypo statinių liekanų, pamatų. Jie buvo mūryti iš plytų, iš akmenų arba iš mišraus plytų ir akmenų mūro. Rasta 23,5x6x12 cm, 23x11x6 cm, 25x11x4 cm dydžio plytų. Mūrui kaip rišamoji medžiaga naudotas kalkių skiedinys. Pamatai yra 0,8–1,3 m gylyje nuo dabartinio paviršiaus, jų plotis siekia 0,7–1,1 m.

Šurfe Nr. 5 buvo rasti du akmenų grindiniai. Viršutinis grindinys yra nuardytas – išlikęs tik 1,4x1 m dydžio jo fragmentas. Po pirmu grindiniu, nukasus apie 40 cm žemės sluoksnį su smulkiomis griuvenomis, atkastas antras akmenų grindinys. Jis apima beveik visą šurfo plotą (3,1x1,5 m). Datuoti grindinius sunku, nes nerasta jokių radinių.

Tirtuose šurfuose galima išskirti du pagrindinius kultūrinio sluoksnio horizontus. Viršutiniame horizonte gausu griuvenų: plytų trupinių, kalkių skiedinio gabaliukų ir panašiai. Keramikos šukių jame labai mažai. Po šiuo horizontu esantis sluoksnis kur kas įdomesnis. Jis juodos spalvos, durpingas, šlapias. Sluoksnyje gausu odos atraižų bei medžio skiedrų. Iš šio sluoksnio ir surinkta daugiausia radinių.

Iš tirtų šurfų matyti, kad kultūrinis sluoksnis storėja į L. Stuokos-Gucevičiaus g. pusę, t. y. čia tekėjusio Kačergos upelio link.

Eugenijus Butėnas

Survey at 1 and 1[1] L. Stuokos-Gucevičiaus St., Vilnius

In 1997 an area of 27,8 m^2 was studied, which revealed a 1,2-3,2 m thick habitation zone from the 17th–19th centuries, structural remains of brick buildings dating to the 18th–19th centuries. Due to a too high groundwater level, in a number of shafts the subsoil was not reached.

Vidas Daminaitis

Tyrinėjimai Vilniuje, Gaono g. Nr. 4 kieme

1997 m. PRI Vilniuje, Gaono g. Nr. 4 kieme, buvo atlikti archeologiniai tyrinėjimai. Ištirtas 230 m² plotas. Didžiojoje kiemo dalyje kultūrinis sluoksnis visiškai sunaikintas XX a. įrengiant įvairias inžinerines komunikacijas. Tik ŠV kiemo kampe surastas apie 2x2,5 m dydžio įdubęs akmenų grindinys. Grindinys grįstas 5x8, 6x8, 7x8, 5x10, 9x17, 12x18, 18x22 cm ir panašaus dydžio neapdorotais akmenimis. Jis gali būti datuojamas XVII a. pirmąja puse. Tai patvirtina ir ant grindinio rasta XVII a. Jono Kazimiero moneta. Po grindiniu aptikta buitinių atliekų duobė, kurioje buvo daug XIV–XVII a. datuojamų keramikos, koklių, stiklo šukių, gyvulių kaulų ir kitų buitinių atliekų. Didžiumą radinių sudarė XVII a. pirmąja puse datuojamos puodų, dubenų, keptuvių šukės. Dalį jų pavyko restauruoti. Kiemo Š pusėje, prie pastato korpuso, 40 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, atsidengė apie 1 m pločio arkinis pamatas. Pamatas mūrytas iš geltonų ir rausvų 6–6,2x14–14,5–15,6x29–30 cm dydžio plytų. Mūras rištas rausvu, rupiu su akmenukais kalkių skiediniu. Šį mūrą galima sieti su XVII a. antrojoje pusėje istoriniuose šaltiniuose minima pastato rekonstrukcija. Po XX a. pradžios akmenų grindiniu rasta daug gyvulių kaulų su pjaustymo žymėmis. Žemiau, molio su degėsiais sluoksnyje, aptikta daug sudegusių koklių nuolaužų. Šiuos koklius reikia sieti su gaisro metu sudegusia krosnimi. Vyrauja frontalūs kokliai, puošti žvaigždutėmis rombų formos akutėse ir įvairiu augaliniu ornamentu. Šiuos koklius galima datuoti XVI a. pabaiga. Tikriausiai pastatas, o kartu ir krosnis, sudegė 1655–1661 m. karo su Rusija metu.

Vidas Daminaitis

Excavations at 4 Gaono St., Vilnius

In 1997 in the courtyard at 4 Gaono St., Vilnius an area of 230 m² was excavated, where there was observed a stone paving, numerous items of pottery from the 14th–17th centuries, tile fragments and animal bones.